

Dječji vrtić Bili cvitak Sinj
Žankova glavica 3, 21230 Sinj
Sinj, 4. ožujka 2026.

IZVJEŠTAJ S 4. SUSRETA PEDAGOŠKOG ČITATELJSKOG KLUBA

Podatci o sastanku:

Vrijeme i mjesto: 19:15h, vrtić Maslačak

Voditelji sastanka: Anita Šuća, pedagog, Katica Križanac, pedagog-pripravnik

Sudionici: Mirjam Alagušić, Anna Bandalo, Maja Barać, Lidija Budimir, Elizabeta Čavčić, Ana Glavinović, Marina Kardoš, Katica Križanac, Maja Mladina, Mirjana Modrić, Vesna Munivrana, Mirela Nazlić, Dijana Poljak, Tea Roguljić, Tanja Samardžić, Anđelka Vukasović, Marchela Vuković

Tema sastanka i metode rada:

Četvrti susret čitateljskog kluba održan je s ciljem zajedničkog promišljanja i rasprave o idejama iz knjige *Danski odgoj djece* autorica Jessica Joelle Alexander i Iben Dissing Sandahl. Tema susreta nadovezala se na prethodno obrađenu knjigu *Igra na danski način* autorice Iben Dissing Sandahl, koja je kod sudionica potaknula velik interes i otvorila brojna pitanja vezana uz suvremeno djetinjstvo i ulogu odraslih u dječjem razvoju. Fokus susreta bio je na prepoznavanju pritisaka kojima su djeca i odrasli danas izloženi te na promišljanju vlastite odgojne prakse, posebno u kontekstu poticanja dječje samostalnosti, otpornosti i razvoja unutarnjeg lokusa kontrole.

Za susret su unaprijed odabrana dva poglavlja iz knjige – Razmatranje vlastitih „defoltnih“ postavki i Igra. Sudionice su istaknule kako je tekst bio jednostavan za čitanje, a ideje iz poglavlja uvelike su se nadovezivale na teme o kojima smo raspravljale na prethodnom susretu čitateljskog kluba. Upravo zbog te povezanosti i već započete rasprave nije bilo potrebe za dodatnim uvodnim izlaganjem voditeljica, već su sudionice odmah započele s radom na pripremljenim radioničkim aktivnostima.

Radioničke aktivnosti za ovaj susret pripremila je pedagoginja pripravnica Katica Križanac, a aktivnosti su bile usmjerene na povezivanje teorijskih ideja iz knjige s konkretnim situacijama iz svakodnevnog rada u vrtiću te na razmjenu iskustava među sudionicama. Tijekom provedbe aktivnosti pedagogica Anita Šuća sudjelovala je u radu sudionica, bilježila njihove odgovore, poticala raspravu i davala povratne komentare. U prvoj aktivnosti pod nazivom „Jesmo li i mi dio epidemije stresa?“ sudionice su individualno odabirale jednu od ponuđenih tvrdnji vezanih

Dječji vrtić Bili cvitak Sinj
Žankova glavica 3, 21230 Sinj
Sinj, 4. ožujka 2026.

uz suvremeno djetinjstvo, poput porasta dječje anksioznosti, rane akademizacije ili smanjenih prilika za slobodnu igru. Zadatak sudionica bio je promisliti o razlozima odabira određene tvrdnje, povezati je s vlastitim iskustvima iz odgojno-obrazovne prakse te razmotriti na koji način postupci odraslih u vrtiću mogu pridonijeti ili ublažiti navedene obrasce.

Druga aktivnost, „Lokus kontrole“, temeljila se na analizi različitih svakodnevnih situacija iz vrtićkog konteksta. Sudionice su kroz ponuđene primjere promišljale što je u određenoj situaciji pod kontrolom djeteta, a što nije, kako odrasli najčešće reagiraju te kakve implicitne poruke takve reakcije šalju djeci. Cilj aktivnosti bio je potaknuti sudionice na razmišljanje o načinima na koje mogu pružiti podršku djeci, a da pritom ne preuzmu odgovornost za rješavanje situacije, već potaknu razvoj dječje samostalnosti i unutarnjeg lokusa kontrole.

Glavni zaključci i rasprave:

Tijekom prve aktivnosti „Jesmo li i mi dio epidemije stresa?“ odgojiteljica M. Kardoš odabrala je tvrdnju „Djeca su danas anksioznija nego prije.“, ističući kako u praksi primjećuje da se djeca češće povlače, plaču ili pokazuju frustraciju i u situacijama koje su ranije izazivale manju reakciju. Prema njezinu mišljenju, odgojitelji u vrtiću mogu doprinijeti smanjenju takvih reakcija poticanjem djece na postupno suočavanje s nelagodom te primjenom različitih strategija opuštanja.

Nijedna sudionica nije posebno odabrala tvrdnju „Rana akademizacija dugoročno ne donosi prednost djetetu.“, no tijekom zajedničke rasprave osvrnule su se i na ovu temu. Istaknule su kako je navedena problematika u knjizi već jasno obrazložena te su se složile sa stajalištem autorica da prerano usmjeravanje djece na akademske zadatke, poput ranog učenja čitanja i pisanja, dugoročno može dovesti do frustracije i smanjenja dječje motivacije za učenje.

Odgojiteljica M. Barać odabrala je tvrdnju „Roditelji su pod pritiskom i to prenose na djecu“ te je naglasila kako su roditelji danas u velikoj mjeri pod utjecajem društvenih mreža. Prema njezinu mišljenju, želja za prikazivanjem vlastite obitelji u što pozitivnijem svjetlu na društvenim mrežama često dovodi do toga da roditelji, svjesno ili nesvjesno, postavljaju visoka očekivanja i stvaraju dodatni pritisak na svoju djecu.

Tvrdnja „Slobodna igra je podcijenjena“ najviše je potaknula raspravu među sudionicama. Sve odgojiteljice složile su se da je slobodna igra iznimno važna za dječji razvoj, no istaknule su

Dječji vrtić Bili cvitak Sinj
Žankova glavica 3, 21230 Sinj
Sinj, 4. ožujka 2026.

kako je i njima samima trebalo nekoliko godina iskustva kako bi je u praksi počele provoditi na način koji doista podržava dječju inicijativu. Odgojiteljica D. Poljak naglasila je kako odgojitelji ponekad nedovoljno promatraju dječju slobodnu igru jer se prebrzo uključuju kako bi proveli unaprijed planirane poticaje. Slična razmišljanja iznijele su i druge iskusnije kolegice, koje su kao jedan od mogućih razloga takvog postupanja navele i obvezu vođenja pedagoške dokumentacije. Smatraju da mlađe kolegice ponekad osjećaju potrebu provesti planirane aktivnosti kako bi imale što zabilježiti u dokumentaciji. Upravo zbog takvog dojma da odgojitelj „ne radi dovoljno“ dok djeca slobodno istražuju i igraju se, slobodna igra se nerijetko prekida, iako je riječ o vrlo važnom i vrijednom dijelu dječjeg učenja i razvoja.

Prvu aktivnost smo zaključili s tvrdnjom da „Djeca sve manje razvijaju sposobnost rješavanja problema kroz vlastite pokušaje i pogreške“. Iz ovog dijela se najviše istaknula preporuka odgojiteljica za korištenje slikovnice *Ako se trudiš, nikad ne gubiš* koja djeci šalje pozitivnu poruku o hrabrosti, upornosti i učenju kroz vlastite pokušaje.

Opći zaključak odgojiteljica tijekom aktivnosti „Lokus kontrole“ bio je da većina djece još nije razvila unutarnji lokus kontrole, jer su navikla da roditelji ili drugi odrasli rješavaju stvari umjesto njih. Već tijekom rasprave o prvoj svakodnevnoj situaciji uočilo se da odgojiteljice primjenjuju slične strategije kako bi potaknule djecu na samostalno rješavanje problema – prvo ih potiču da sami pokušaju, a tek kada vide da to nije moguće, uključuju se. Primjer situacije u kojoj dijete odbija crtati jer smatra da ne zna, ponovno je otvorio raspravu o utjecaju prerane akademizacije, budući da se djeca sve više uspoređuju s drugima i odustaju od aktivnosti ako smatraju da neko drugo dijete crta bolje. Na to dodatno utječe i svakodnevno pitanje roditelja „Što ste danas radili/naučili?“ umjesto „Čega ste se danas igrali?“, što također može umanjiti dječju motivaciju za samostalno istraživanje i učenje kroz igru. Još jedna svakodnevna situacija s kojom se odgojiteljice često susreću jest odbijanje djeteta da sudjeluje u pospremanju sobe. U tom su dijelu podijelile konkretne strategije koje primjenjuju. Na primjer, neka djeca bolje reagiraju na nagrade, pa jedna od odgojiteljica tijekom pospremanja skriva igračke koje djeca moraju pronaći tijekom pospremanja, a tko pronađe sve igračke, dobiva nagradu. Druge kolegice koriste odbrojavanje ili puštaju istu pjesmu svaki put kada je vrijeme za pospremanje, kako bi djeca prepoznala signal za pospremanje i lakše sudjelovala. Sve odgojiteljice slažu se da je pospremanje najefikasnije kada se provodi kroz igru. Navedeni primjer pokazuje kako su

Dječji vrtić Bili cvitak Sinj
Žankova glavica 3, 21230 Sinj
Sinj, 4. ožujka 2026.

se odgojiteljice uključile u raspravu o razvoju unutarnjeg lokusa kontrole i predložile konkretne tehnike za poticanje samostalnog rješavanja problema kod djece.

U konačnici, možemo reći da su odgojiteljice na susretu čitateljskog kluba prepoznale različite pritiske kojima su djeca i odrasli danas izloženi, uključujući roditeljska očekivanja, utjecaj društvenih mreža i preranu akademizaciju, što može povećati dječju anksioznost. Posebno su istaknule važnost slobodne igre kao prostora za razvoj inicijative i samostalnosti, pri čemu odgojiteljice naglašavaju da je potrebno promatrati i podržavati djecu, a ne rješavati situacije umjesto njih.

Izvještaj napisala Katica Križanac, pedagog-pripravnik

Dječji vrtić Bili cvitak Sinj
Žankova glavica 3, 21230 Sinj
Sinj, 4. ožujka 2026.

Pedagoški čitateljski klub

„Danski odgoj djece”
Jessica Joelle Alexander,
Iben Dissing Sandahl

Jesmo li i mi dio epidemije stresa?

1. Djeca su danas anksioznija nego prije.
2. Rana akademizacija dugoročno ne donosi prednost djetetu.
3. Roditelji su pod pritiskom i to prenose na djecu.
4. Slobodna igra je podcijenjena.
5. Djeca sve manje razvijaju sposobnost rješavanja problema kroz vlastite pokušaje i pogreške.

- Zašto želite razgovarati baš o toj tvrdnji?
- Što iz vlastite prakse u vrtiću potvrđuje ili opovrgava tu tvrdnju?
- Jesmo li mi, kroz naše postupke i odluke u vrtiću, dio tog pritiska ili obrasca?

Koliko mislite da imate kontrole nad događajima u svom životu?

Lokus kontrole

- **Unutarnji lokus kontrole** – dijete vjeruje da svojim trudom, sposobnostima i odlukama utječe na uspjeh ili neuspjeh (veća motivacija i odgovornost).
- **Vanjski lokus kontrole** – dijete smatra da su ishodi rezultat sreće, sudbine ili drugih ljudi (manji osjećaja osobne kontrole).
- **Važnost za razvoj** – poticanje unutarnjeg lokusa kontrole jača samopouzdanje, ustrajnost i emocionalnu otpornost kod djece.

Uloga odgojitelja u razvoju unutarnjeg lokusa kontrole

- *Dijete A plače jer mu je dijete B srušilo toranj. Dijete B kaže da nije namjerno srušilo toranj.*
- *Dijete briše crtež i kaže: „Ja to ne znam. Ti mi nacrtaj.“*
- *Dijete dolazi do odgojiteljice i kaže „Ne daju mi da se igram s njima.“*
- *Dijete odbija sudjelovati u pospremanju sobe.*
- *Dvoje djece želi istu igračku. Dijete A je ljuto i ne želi je dati. Dijete B dolazi tražiti pomoć od odgojiteljice.*
- *Vrijeme je za grupnu igru, ali jedno dijete odbija sudjelovati i stoji sa strane.*

